Silje Hammervold Rembar (t.v.) og Anne-Sofie Helvik er studiens første- og sisteforfatter. Foto Kristen Kåre Rembar Hammervold

MIN FØRSTE PUBLIKASJON

Nytt liv med cochleaimplantat

Med et cochleaimplantat opplevde voksne mennesker at de fikk et nytt liv. Det viser en kvalitativ studie fra Trondheim.

Påvirker cochleaimplantat livskvaliteten – og i tilfelle hvordan? Forskerlinjestudent Silje Hammervold Rembar og tre kolleger har gjort en kvalitativ studie for å få frem pasientenes egne vurderinger (1).

Studien omfattet 74 døvde voksne som hadde fått ensidig cochleaimplantat ved St. Olavs hospital eller Haukeland universitetssykehus i perioden 2000–06. De besvarte fire åpne spørsmål om positive og negative effekter på emosjonelt velvære (livskvalitet) og på livet generelt. Ved hjelp av kvalitativ analyse ble deltakernes svar, totalt 870 utsagn, kategorisert.

Pasientene rapporterte at de ved hjelp av cochleaimplantatet hadde fått et nytt liv og bedre livskvalitet. Livet var for de fleste blitt bedre på mange områder: Hvordan de interagerer med verden omkring seg (i form av kommunikasjon, deltakelse i sosialt liv og hverdagslivets aktiviteter), videre hvordan de så på seg selv (i form av hvordan de opplevde seg selv som personer, hvilke følelser de hadde og hvordan selvtiliten var endret) og (underliggende) bedre hørsel. De fleste mente at cochleaimplantatet hadde en positiv effekt på deres emosjonelle velvære. Det ble imidlertid også rapportert om praktiske svakheter ved implantatet, og noen få pasienter hadde ønsket et bedre audiologisk resultat.

– Den kvalitative metoden med åpne spørsmål var utradisjonell, men velegnet til å studere emosjonelt velvære fra pasientenes perspektiv, sier Silje Hammervold Rembar, som har skrevet artikkelen sammen med Ola Lind, Haakon Arnesen og Anne-Sofie Helvik. Lind og Arnesen er

overleger ved Høresentralen/Øre-nese-hals-avdelingen ved henholdsvis Haukeland universitetssykehus og St. Olavs hospital. Helvik er veileder og førsteamanuensis ved Institutt for samfunnsmedisin, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.

Hjelp ved alvorlig hørselstap

15–20 % av befolkningen har nedsatt hørsel. De som har et svært stort bilateralt hørselstap og ikke har tilstrekkelig nytte av ordinære høreapparater, kan få operert inn cochleaimplantat. De fleste voksne kan da bli i stand til å forstå tale i stille omgivelser, og noen kan oppfatte musikk. Bedre livskvalitet med cochleaimplantat er dokumentert i andre studier, men kunnskapsgrunnlaget er begrenset (2). Rembar og medarbeideres studie er den største der kvalitative metoder er brukt. Slik har man fått frem den globale effekten på pasientenes liv – cochleaimplantatet får konsekvenser langt utover forbedret hørsel isolert sett.

Inga Thorsen Vengen

inga.vengen@ntnu.no
Trondheim

Litteratur

1. Rembar S, Lind O, Arnesen H et al. Effects of cochlear implants: a qualitative study. *Cochlear Implants Int* 2009; 10: 179–97.
2. Vist GE, Forsetlund L, Odgaard-Jensen J. *Koklea-implantat hos sterkt tunghørte og døvde voksne. En systematisk kunnskapsoppsummering*. Oslo: Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, 2006.

Ordforklaringer

Cochleaimplantat: En form for avansert høreapparat som består av en ytre og en indre del. Den ytre delen (mikrofon, taleprosessor og sender) oppfatter og koder lyder fra omgivelsene og sender signalet til den indre delen. En mottaker, operert inn i tinningbeinet bak øremuslingen, sender så elektriske impulser til elektroder som er satt inn i cochlea. Disse impulsene fører til at elektrodene stimulerer hørselsnerven direkte. Dette oppfattes av hjernen som lyd.

Kvalitativ forskning: Forskningsmetoder der man vektlegger forståelse og analyse av sammenhenger i en prosess hos den enkelte fremfor opptelling av fenomener eller kjennetegn ved en gruppe individer (1, 2).

Litteratur

1. Malterud K. Kvalitative metoder i medisinsk forskning – forutsetninger, muligheter og begrensninger. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2002; 122: 2468–72.
2. Frich JC. Kvalitative studier. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2007; 127: 2649.

Artikkelen ble publisert i det tverrfaglige tidsskriftet *Cochlear Implants International* (www.maney.co.uk/index.php/journals/cim)

Tips oss

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning